

OBSAH

1. ZÁKLADY KARDIOVASKULÁRNÍ FYZIOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE	20
1.1. Struktura a funkce sarkomery	20
■ Frankův-Starlingův zákon	21
■ Spřažení excitace a kontrakce	22
■ Dodávka energie pro práci myokardu	22
1.2. Mechanika myokardu	22
■ Preload	22
■ Afterload	23
■ Kontraktilita	23
■ Vliv fyzické zátěže na kardiovaskulární systém	24
1.3. Fáze srdečního cyklu	24
■ Fáze systoly	24
■ Fáze diastoly	25
1.4. Klinické hodnocení srdeční funkce	26
■ Tlakové hodnoty	26
■ Objemové hodnoty	28
■ Hodnocení diastolické funkce	29
1.5. Elektrická aktivita srdce	30
■ Akční potenciál pracovní buňky myokardu	30
■ Akční potenciál buněk převodního systému srdce	31
■ Převodní systém srdce	32
2. ISCHEMICKÁ CHOROBA SRDEČNÍ	34
■ Definice	34
■ Epidemiologie	34
■ Etiopatogeneze	35
■ Rizikové faktory	37
■ Prevence	38
■ Klinický obraz	39
2.1. Chronické formy ICHS	40
2.1.1. Angina pectoris	40
■ Definice a etiopatogeneze	40
■ Klinický obraz	40
■ Diagnostika	41
■ Diferenciální diagnóza	46
■ Terapie	48

■ Farmakoterapie	49
Nitráty	49
Blokátory kalciových kanálů	50
Beta-blokátory	52
Ostatní antianginózní léky	53
■ Invazivní terapie	54
2.1.2. Zvláštní formy anginy pectoris	56
■ Variantní angina pectoris	56
■ Smíšená angina pectoris	56
■ Syndrom X	57
2.2. Akutní formy ICHS	57
2.2.1. Nestabilní angina pectoris	57
■ Definice	57
■ Etiopatogeneze	57
■ Klinický obraz	58
■ Diagnóza	59
■ Terapie	59
2.2.2. Akutní infarkt myokardu	61
■ Etiopatogeneze	61
■ Epidemiologie	63
■ Klinický obraz	64
■ Diagnostika	65
■ Elektrokardiogram	65
Vývoj elektrokardiografických změn při Q-infarktu myokardu	65
Vývoj elektrokardiografických změn při non-Q-infarktu myokardu)	69
■ Biochemická diagnostika	69
■ Echokardiografie	70
■ Speciální vyšetření	71
■ Diferenciální diagnóza	72
■ Terapie	72
2.2.3. Komplikace akutního infarktu myokardu	75
■ Arytmie při akutním infarktu myokardu	75
■ Srdeční selhání při akutním infarktu myokardu	76
■ Kardiogenní šok při akutním infarktu myokardu	76
■ Perikarditida při akutním infarktu myokardu	77
■ Poinfarktová angina pectoris a reinfarkt	77
.....	78
■ Mechanické komplikace akutního infarktu myokardu	78
■ Srdeční ruptura	78
■ Perforace komorové přepážky	78
■ Ruptura papilárního svalu	78
■ Dysfunkce papilárního svalu	78
■ Poinfarktové aneurysma levé komory	78
■ Embolizace při akutním infarktu myokardu	79
2.3. Stav po prodělaném infarktu myokardu	79

■ Ateroskleróza	307
Význam LDL- částic	308
Endoteliální dysfunkce	308
Destičky	309
Lymfocyty	309
Makrofágy	309
Hladké svalové buňky	309
Remodelace tepenné stěny	310
Vznik komplikované léze, ruptura plátu a trombóza	310
Rizikové faktory aterosklerózy	310
Regrese aterosklerózy	311
■ Klinické vyšetření	313
■ Anamnéza	313
■ Fyzikální vyšetření	314
■ Pomocná vyšetření	316
■ Další neinvazivní vyšetřovací metody	318
■ Klasifikace	319
17.1. Chronická ischemická choroba dolních končetin	319
■ Klinický obraz	319
■ I. stadium – asymptomatické	319
■ II. stadium – klaudikace	320
■ III. stadium – klidové ischemické bolesti	320
■ IV. stadium – defekty, nekrózy a gangrény	320
■ Terapie	321
■ Konzervativní terapie	321
■ Revaskularizace	323
17.2. Akutní tepenný uzávěr	324
■ Terapie	324
17.3. Cévní změny u diabetu	325
17.4. Tepenná výduť (arteriální aneuryzma)	326
17.5. Ateroskleróza karotických tepen	326
17.6. Vazoneurózy	327
17.7. Vaskulitidy, arteriitidy	329
17.8. Další choroby	330
18. ŽILNÍ ONEMOCNĚNÍ	332
■ Patofyziologie	332
■ Klinické vyšetření	334
■ Pomocná vyšetření	334
18.1. Varixy žil dolních končetin	337
■ Klinický obraz	337
■ Pomocná vyšetření	337
■ Komplikace	338
■ Terapie	338
18.2. Trombóza hlubokých žil	338
■ Patogeneze a patofyziologie	339
■ Klinický obraz	340
■ Méně časté lokalizace trombózy	341

■ Pomocná vyšetření	341
■ Diagnostika	343
■ Terapie	343
■ Prevence	346
18.3. Tromboflebitida, povrchní flebitida	348
■ Klinický obraz	349
■ Terapie	349
18.4. Chronická žilní insuficience	349
■ Patogeneze	350
■ Klinický obraz	350
■ Pomocná vyšetření	350
■ Terapie	351
19. ONEMOCNĚNÍ LYMFATICKÝCH CÉV	352
■ Klasifikace lymfedému	352
■ Klinický obraz	353
■ Pomocná vyšetření	353
■ Terapie	353
■ Farmakoterapie	353

3. ARTERIÁLNÍ HYPERTENZE	81
■ Definice	81
■ Klasifikace hypertenze	81
■ Etiologická a patogenetická klasifikace	81
■ Klasifikace podle výše TK	82
■ Klasifikace podle vývojových stadií	82
■ Epidemiologie	83
■ Etiopatogeneze	84
■ Klinický obraz	85
■ Diagnostika	87
■ Průkaz hypertenze	87
■ Stanovení závažnosti hypertenze	89
■ Sekundární hypertenze	90
■ Nejčastější typy sekundárních hypertenzí	90
■ Terapie	92
■ Přehled nejčastěji užívaných antihypertenziv a zásady jejich výběru	94
■ Léčba hypertenzní krize	100
4. SRDEČNÍ SELHÁNÍ	101
■ Definice	101
■ Klasifikace	102
■ Epidemiologie	102
■ Prognóza	103
■ Etiologie, patogeneze a patofyziologie	103
■ Neurohumorální aktivace	105
■ Mechanismus vzniku plicní kongesce	106
■ Arytmie při srdečním selhání	106
■ Klinický obraz	107
4.1. Levostranné srdeční selhání	107
■ Etiologie	107
■ Klinický obraz	107
■ Diagnostika	109
■ Diferenciální diagnóza	111
4.2. Pravostranné srdeční selhání	112
■ Etiologie	112
■ Klinický obraz	113
■ Diagnostika	114
■ Diferenciální diagnóza	114
4.3. Terapie srdečního selhání	115
■ Režimová a dietní opatření	116
■ Farmakoterapie	117
■ Inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu	118
■ Blokátory receptorů pro angiotenzin II	119
■ Ostatní vazodilatancia	120
■ Beta-blokátory	121
■ Diuretika	121
■ Léky s pozitivně inotropním účinkem	125
■ Digitalisové glykosidy	125

	Sympatomimetika.....	128
	Inhibitory fosfodiesterázy	128
4.4.	Transplantace srdce	129
	■ Imunosupresivní terapie po transplantaci	130
	■ Komplikace	130
	■ Transplantace srdce a plic	131
5.	AKUTNÍ CIRKULAČNÍ SELHÁNÍ – ŠOK	132
	■ Definice	132
	■ Klasifikace	132
	■ Patofyziologie	133
	■ Organové změny při šoku	134
	■ Klinický obraz	136
	■ Diagnostika	137
	■ Terapie	138
	■ Obecná opatření	138
	■ Korekce hypovolémie	138
	■ Terapie hypotenze	138
	■ Mechanická podpora cirkulace	139
6.	PORUCHY SRDEČNÍHO RYTMU A PŘEVODNÍ PORUCHY	140
	■ Mechanismus vzniku arytmií	140
	■ Uniklé rytmy z nižších center	141
	■ Zvýšená automacie jiných částí převodního systému	141
	■ Mechanismus reentry	141
	■ Etiopatogeneze	142
	■ Klinický obraz	143
	■ Diagnostika	144
	■ Terapie	145
	■ Farmakoterapie	145
	■ Klasifikace antiarytmik	145
	■ Dávkování antiarytmik	146
	■ Poznámky k některým antiarytmikům	147
	■ Praktický výběr antiarytmika	149
	■ Nefarmakologické způsoby léčby arytmií	150
	■ Elektroimpulsoterapie	150
	■ Kardiostimulace	150
	■ Elektrická defibrilace a kardioverze	154
	■ Katetrizační ablace	155
	■ Chirurgická léčba	156
	■ Vagové manévry a masáž karotického sinu	156
	■ Klasifikace arytmií	157
6.1.	Poruchy srdeční frekvence a rytmu	157
6.1.1.	Sinusové arytmie	157
	■ Sinusová tachykardie	157
	■ Sinusová bradykardie	158
	■ Sinusová arytmie	159
	■ Syndrom chorého sinu (sick sinus syndrom) (obr. 6.12)	159

6.1.2. Supraventrikulární arytmie	160
■ Síňové extrasystoly	160
■ Junkční extrasystoly	161
■ Junkční (nodální) rytmus	161
■ Paroxysmální supraventrikulární tachykardie	161
■ Síňokomorová uzlová reentry tachykardie	163
■ Síňokomorová (reciproční) reentry tachykardie	163
■ Preexcitace (WPW syndrom)	164
■ Síňová tachykardie s blokem	165
■ Flutter síní	165
■ Fibrilace síní	166
6.1.3. Komorové arytmie	169
■ Komorové extrasystoly	169
■ Komorová tachykardie	170
■ Odlišení komorové tachykardie od supraventrikulární tachykardie	172
■ Komorová tachykardie typu torsades de pointes	172
■ Fibrilace komor	173
■ Terapie komorových arytmii	174
■ Terapie benigních komorových arytmii	174
■ Terapie maligních komorových arytmii	174
6.2. Převodní srdeční poruchy	176
6.2.1. Sinoatriální blokáda a sinus arest	176
6.2.2. Atrioventrikulární blokády	177
6.2.3. Blokády Tawarových ramének	180
■ Léčba bradyarytmii	183
7. ZÁSTAVA OBĚHU A KARDIOPULMONÁLNÍ RESUSCITACE	184
■ Základní neodkladná resuscitace	185
■ Rozšířená odborná resuscitace	187
■ Stručný přehled léčebných metod a léků používaných při resuscitaci	189
■ Ukončení resuscitace	190
■ Poresuscitační péče	191
8. ONEMOCNĚNÍ PERIKARDU	192
■ Anatomie a funkce perikardu	192
8.1. Akutní perikarditida	192
■ Etiologie	193
■ Klinický obraz	193
■ Diagnostika	194
■ Diferenciální diagnóza	196
■ Terapie	196
■ Prognóza	197
8.2. Perikardiální výpotek	197
■ Etiologie	197
■ Klinický obraz	197

	■ Diagnostika	198
	■ Terapie	199
8.3.	Srdeční tamponáda	199
	■ Patogeneze	199
	■ Klinický obraz	200
	■ Diagnostika	200
	■ Terapie	200
8.4.	Konstriktivní perikarditida	200
	■ Patogeneze	201
	■ Klinický obraz	201
	■ Diagnostika	201
	■ Diferenciální diagnóza	202
	■ Terapie	202
9.	ONEMOCNĚNÍ MYOKARDU	203
9.1.	Myokarditidy	203
	■ Etiopatogeneze	203
	■ Klinický obraz	204
	■ Diagnostika	205
	■ Terapie	205
	■ Prognóza	206
9.2.	Kardiomyopatie	206
	■ Definice a klasifikace	206
9.2.1.	Dilatovaná kardiomyopatie	208
	■ Definice	208
	■ Etiopatogeneze	208
	■ Alkoholová kardiomyopatie	208
	■ Klinický obraz	209
	■ Diagnostika	209
	■ Diferenciální diagnostika	210
	■ Terapie	210
	■ Prognóza	211
9.2.2.	Hypertrofická kardiomyopatie	211
	■ Definice	211
	■ Etiopatogeneze	211
	■ Hemodynamické důsledky	212
	■ Klinický obraz	212
	■ Diagnostika	213
	■ Diferenciální diagnóza	214
	■ Terapie	214
	■ Prognóza	214
9.2.3.	Restriktivní kardiomyopatie	215
	■ Etiopatogeneze	215
	■ Klinický obraz	215
	■ Diferenciální diagnóza	216
	■ Terapie	216
9.2.4.	Kardiomyopatie pravé komory (arytmogenní dysplazie pravé komory)	216

10. REVMATICKÁ HOREČKA	217
■ Definice	217
■ Epidemiologie	217
■ Etiopatogeneze	217
■ Klinický obraz	218
■ Diagnostika	219
■ Diferenciální diagnóza	220
■ Průběh a prognóza	220
■ Terapie	221
■ Prevence	221
■ Vznik chronického porevmatického poškození srdce	222
11. CHLOPENÍ VADY	223
11.1. Mitrální stenóza	224
■ Etiopatogeneze	224
■ Klinický obraz	225
■ Diagnostika	226
■ Komplikace	228
■ Diferenciální diagnóza	229
■ Průběh a prognóza	229
■ Terapie	229
11.2. Mitrální insuficience	231
■ Etiopatogeneze	231
■ Hemodynamické důsledky	232
■ Klinický obraz	233
■ Diagnostika	233
■ Diferenciální diagnóza	235
■ Průběh a prognóza	235
■ Terapie	236
■ Farmakoterapie	236
■ Chirurgická léčba	236
11.3. Aortální stenóza	237
■ Etiopatogeneze	237
■ Hemodynamické důsledky	238
■ Klinický obraz	239
■ Diagnostika	240
■ Diferenciální diagnóza	242
■ Průběh a prognóza	242
■ Terapie	242
11.4. Aortální insuficience	243
■ Etiopatogeneze	243
■ Hemodynamické důsledky	243
■ Klinický obraz	244
■ Diagnostika	244
■ Diferenciální diagnóza	245
■ Průběh a prognóza	246
■ Terapie	246

■ Farmakoterapie	246
■ Chirurgická léčba	246
11.5. Vady trikuspidální chlopně	247
11.5.1. Trikuspidální stenóza	247
11.5.2. Trikuspidální insuficience	248
11.6. Vady pulmonální chlopně	249
12. VROZENÉ SRDEČNÍ VADY	250
■ Definice	250
■ Embryologie	251
■ Etiologie	252
■ Klasifikace	252
12.1. Zkratové vady	253
12.1.1. Defekt síňového septa	253
■ Patologická anatomie	253
■ Hemodynamické důsledky	254
■ Klinický obraz	254
■ Diagnostika	255
■ Terapie	255
12.1.2. Defekt komorového septa	256
■ Patologická anatomie	256
■ Hemodynamické důsledky	256
■ Klinický obraz	257
■ Diagnostika	257
■ Průběh a prognóza	257
■ Terapie	258
12.1.3. Perzistující ductus arteriosus	258
■ Patologická anatomie a patofyziologie	258
■ Klinický obraz	258
■ Diagnostika	259
■ Průběh a prognóza	259
■ Terapie	259
12.2. Obstrukční vady	260
12.2.1. Koarktace aorty	260
■ Patologická anatomie	260
■ Hemodynamické důsledky	260
■ Klinický obraz	260
■ Diagnostika	261
■ Průběh a prognóza	261
■ Terapie	261
12.3. Kombinované obstrukční a zkratové vady	262
12.3.1. Fallotova teralgie	262
■ Patologická anatomie	262
■ Hemodynamické důsledky	262
■ Klinický obraz	262
■ Diagnostika	263
■ Průběh a prognóza	263
■ Terapie	263

12.3.2. Eisenmengerův syndrom	264
■ Patologická anatomie a patofyziologie	264
■ Klinický obraz	264
■ Diagnostika	264
■ Průběh a prognóza	265
■ Terapie	265
12.4. Dislokační vady	265
12.4.1. Transpozice velkých cév	265
■ Patologická anatomie	265
■ Klinický obraz	266
■ Diagnostika	266
■ Průběh a prognóza	266
■ Terapie	266
12.4.2. Ebsteinova anomálie	267
■ Patologická anatomie	267
■ Hemodynamické důsledky	267
■ Klinický obraz	267
■ Diagnostika	267
■ Průběh a prognóza	267
■ Terapie	268
13. INFEKČNÍ ENDOKARDITIS	269
■ Definice a klasifikace	269
■ Endokarditida na nativních chlopních	269
■ Endokarditida u intravenózních toxikomanů	270
■ Endokarditida na chlopních protézách	270
■ Epidemiologie	270
■ Etiopatogeneze	270
■ Klinický obraz	271
■ Diagnostika	272
■ Průkaz zánětu	272
■ Lokalizace zánětu do srdce	272
■ Zjištění etiologického agens a jeho citlivosti na antibiotika	273
■ Diferenciální diagnóza	274
■ Komplikace	275
■ Průběh a prognóza	275
■ Terapie	275
■ Prevence	277
14. NÁDORY SRDCE	279
14.1. Primární srdeční nádory	279
14.1.1. Srdeční myxomy	279
■ Klinický obraz	279
■ Diagnostika	280
■ Terapie	280
14.1.2. Ostatní nádory	280
14.2. Metastatické postižení srdce	281

15. ONEMOCNĚNÍ AORTY	282
15.1. Disekující aneuryzma aorty	283
■ Patologická anatomie	283
■ Klasifikace	283
■ Klinický obraz	284
■ Diagnostika	284
■ Diferenciální diagnóza	285
■ Terapie	285
15.2. Aneuryzma aorty	286
■ Patologická anatomie	286
■ Klinický obraz	286
■ Diagnostika	287
■ Prognóza	287
■ Terapie	287
16. ONEMOCNĚNÍ PLICNÍHO OBĚHU	288
16.1. Plicní embolie	288
■ Definice	288
■ Etiopatogeneze	288
■ Patofyziologie	289
■ Klinický obraz	289
■ Diagnostika	290
■ Diferenciální diagnóza	292
■ Terapie	293
■ Prevence	295
16.2. Plicní hypertenze	295
■ Definice	296
■ Etiopatogeneze	296
■ Klasifikace	297
■ Klinický obraz	298
■ Diagnostika	298
■ Prognóza	299
■ Terapie	299
16.2.1. Primární plicní hypertenze	299
16.2.2. Sekundární plicní hypertenze	300
16.3. Cor pulmonale chronicum	300
■ Definice	300
■ Výskyt	301
■ Patogeneze	301
■ Klinický obraz	302
■ Diagnostika	302
■ Diferenciální diagnóza	303
■ Prognóza	303
■ Terapie	304
17. TEPENNÁ ONEMOCNĚNÍ	305
■ Patofyziologie tepenných chorob	305
■ Obecné poznámky	305